

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 47/21

Møtedato: 17.03.2021

Dato: 15.03.2021

Arkivsaksnr: 2020/14644

Gjennomgang av sak om praksisportal

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 143/20 Orientering om prosess rundt etablering av arbeidslivsportal
https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/styremote_23.12.2020.pdf
- Protokoll 143/20
<http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2020/Protokoller2020/Protokoll2020-12-23.pdf>
- Styresak 5/21 Ekstern gjennomgang av sak om praksisportal – anbudsgrunnlag
http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2021/2021-01-07/S_5-%2021Ekstern%20gjennomgang%20av%20sak%20om%20praksisportal%20-%20anbudsgrunnlag.pdf
- Sak 24/21 Ekstern gjennomgang av sak om praksisportal – orientering om prosess
http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2021/2021-02-04/S_24-21Praksisportal-orientering_om_prosess.pdf
- Styresak 31/21 Ekstern gjennomgang av sak om praksisportal
http://ekstern.filer.uib.no/ledelse/universitetsstyret/2021/2021-03-11/S_31-21Praksisportal.pdf

Saken gjelder:

Det vises til styresak 31/21 i møtet 11.mars og PwC sin gjennomgang og rapport om sak om praksisportal. Styret inviteres til å drøfte rapportens funn og gi anbefalinger til universitetets videre oppfølging av saken.

Forslag til vedtak:
Vedtak utformes i møtet

Robert Rastad
universitetsdirektør

15.03.2021/Kari Fuglseth

Vedlegg:

1. Saksframstilling
2. Rapport PwC - Universitetet i Bergen - Gjennomgang av "konseptet" 11.mars 2021
3. Tidslinje

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
47/21

Møtedato:
17.03.2021

Arkivsaksnr:
2020/14644

Gjennomgang av sak om praksisportal

Bakgrunn

I styresak 142/20 redegjorde daværende rektor Dag Rune Olsen og daværende universitetsdirektør Kjell Bernstrøm for sak om praksisportal. Styret besluttet at det skulle foretas en ekstern gjennomgang av saken og et styreutvalg ble oppnevnt for å etablere mandat for oppdraget. En ekstern anskaffelse ble gjennomført og oppdraget ble gitt til PwC.

Styret vedtok mandatet for den eksterne gjennomgangen i sak 5/21:

- Gi en oversikt over eventuelle pågående initiativ og prosjekter som er i gang i sektoren med tilsvarende formål og UiBs engasjement i disse og gi en redegjørelse for ideen om å etablere en praksisportal.
- Gi en tydelig tidslinje for hvordan konseptet er utviklet som klargjør innhold, struktur og økonomi i skisserte modeller, og hvordan faglig og administrativ linje på UiB ble involvert i prosessen og hvilke vurderinger og råd som ble gitt av administrasjonen ved UiB.
- Belyse alle økonomiske forhold og fellesinteresser som vedrører saken ved UiB og de berørte selskapene opp mot UiBs etikkreglement, gjeldende økonomireglement og andre relevante lover og forskrifter.
- Gi en spesifikk vurdering av hvilke samlede forhold og/eller forpliktelser som resulterte i et grunnlag for utbetaling av 540 000 kroner til dekning av kostnader som eksterne samarbeidspartnere hadde hatt i prosessen med tilrettelegging av prosjektet og hvilke leveranser som ble ytt for denne betalingen.
- Gjennom kartlegging av omfang og former for kontakt mellom relevante aktører gi en beskrivelse av hva som er formidlet omkring støtte til prosjektet fra UiB og andre aktører, og når og i hvilken grad slik støtte er gitt.
- Gi en vurdering av grunnlaget for å etablere og direkteansette i et 6 måneders engasjement i forprosjekt ved UiB.
- Gi en klargjøring av styret, rektor og universitetsdirektøren sine fullmakter til å håndtere relevante beslutninger i denne saken og i hvilken grad disse fullmakter er etterlevd.
- Belyse eventuelle andre relevante problemstillinger som kommer fram i gjennomgangen.

Gjennomgang av prosessen

PwC avla sin rapport og gjennomgikk resultatene fra sitt arbeid for styret i styremøtet den 11. mars. Rapporten ble gjort tilgjengelig for styret og deretter offentliggjort like etterpå. Styret inviteres med dette til å drøfte rapportens innhold og oppfølgingspunkter.

Saken om praksisportal og et mulig samarbeid om etableringen av selskapet «Praktikk AS» pågikk våren og høsten 2020. PwC gjennomgår i sin rapport hendelsesforløpet i prosessen

og belyser beslutninger og vurderinger som ble gjort av involverte aktører. PwC vurderer prosessen i lys av UiBs reglementer og det gis rettslige vurderinger av spesifikke forhold. Styrets, rektors og universitetsdirektørens fullmakter gjennomgås og rapportens funn belyser hvordan ledelsens roller og ansvar ble utøvd i saken.

PwC redegjør i rapportens kapittel 6.1 i for sine hovedkonklusjoner:

1. *«Ideen til TK utgjorde ingen forretningsmessig verdi da avtalen mellom UiB og TK ble inngått 2.november 2020.*
2. *I henhold til lov om offentlige anskaffelser kunne ikke et kjøp av selskapet til TK gjennomføres med grunnlag i noen av de foreliggende avtaleutkastene.*
3. *Det var ikke rettslig grunnlag for å ansette TK i en midlertidig 6 mnd stilling sett hen til de vurderinger som ble gjort i forkant og som ledet til ansettelsen. Saksbehandlingen som ledet til ansettelsen var ikke i tråd med kravet til god forvaltningsskikk.*
4. *Lønnsfastsettelsen til TK ble reelt sett fattet av rektor til tross for at beslutningsmyndigheten ligger til universitetsdirektøren. Lønnen er ikke i samsvar med normal lønnsplassing i tilsvarende stillinger.*
5. *Vurderinger gjort av PwC, basert på etterfølgende informasjonstilgang, viser at UiB ikke var rettslig forpliktet til å betale for kostnader til Bodoni AS. TK's advokat og selskapet Best Praksis AS på til sammen kr. 540.000. Sett hen til den informasjonen administrasjonen hadde på tidspunktet da beslutning om kostnadsdekning ble tatt, er beslutningen forsvarlig.*

UiB har dog ikke oppfylt kravet i statens økonomiregelverk knyttet til spesifikasjon av tjenesteytelsene med tilstrekkelig angivelse av ytelsenes art, omfang samt tidspunkt og sted for levering av ytelsene. Kravet oppfylles normalt ved at det legges ved spesifiserte timelister for hver av de personene som har medvirket til ytelsen.»

Videre påpeker PwC i sitt avsnitt i kap. 6.9 «Oppsummering og læring» følgende:

«Som en statlig utdanningsinstitusjon er det særlig viktig at UiB klarer å favne gode faglige og vitenskapelige ideer under et trygt forvaltningsmessig rammeverk slik man er forpliktet til. Det har ikke UiB klart å gjøre i denne saken. Administrasjonen ble for sent involvert. Da de ble involvert varslet de om at premisser som var lagt for utviklingen av ideen gjennom kjøp av selskapet Praktikk AS ikke under noen omstendigheter ville være noe en statsinstitusjon kunne gå inn i. Til tross for dette fortsatte rektor en prosess, dels utenfor administrasjonens kontroll, som hadde som formål at UiB skulle kjøpe dette selskapet. Advarslene fra VIS og KD ble også tonet ned. Istedenfor fokuserte rektor på hvordan UiB likevel kunne kjøpe dette selskapet. Det var en feilvurdering».

For universitetet som institusjon er det viktig å trekke ut læringspunkter fra prosessen som kan ha relevans for kvalitetssikring av framtidige prosesser og rutiner. Det kan gjelde både strukturelle, prosessuelle, forvaltningsmessige og administrative forhold.

Med utgangspunkt i PwC sine hovedkonklusjoner kan det som innspill til drøftingen i styret være naturlig å peke på noen mulige læringspunkter:

- Betydningen av rammer og rutiner som bidrar til at faglige, strategiske og administrative initiativer er godt samordnet mellom faglig og administrativ linje.
- Betydningen av at myndighet og rolleutøvelse praktiseres i tråd med gjeldende fullmakter.

- Betydningen av forsvarlig saksbehandling og god forvaltningsskikk i alle saker og initiativer som er eller kan bli forpliktende for UiB.

Etter at rapporten ble oversendt til styret er styret også invitert til å melde inn spørsmål til gjennomgangen som PwC vil belyse nærmere i ekstraordinært styremøte den 17.mars.

Universitetsdirektørens kommentarer

Styret er bestiller av rapporten fra PwC og universitetsdirektørens rolle har vært å fasilitere prosessen med den eksterne gjennomgangen. I dette saksforelegget har administrasjonen skissert noen mulige læringspunkter fra denne prosessen som innspill til drøftingene i styret. Tilsvarende gir universitetsdirektøren nedenfor noen foreløpige vurderinger av rapporten og mulig oppfølging som innspill til styrets drøfting.

PwC sin gjennomgang belyser en prosess som pågikk gjennom store deler av 2020. Etter at saken ble offentlig kjent, er den blitt viet mye oppmerksomhet.

Både UiB og enkeltpersoner ved UiB har fra saken ble kjent utvist stor grad av åpenhet, både gjennom utstrakt mediekontakt, gjennom innsyn ikke bare i aktuelle dokumenter, men også gjennom fullt innsyn i intern korrespondanse mellom enkeltpersoner ved UiB. Rapporten er fremlagt og presentert offentlig samtidig som UiBs styre og ledelse fikk den. Universitetsdirektøren vil understreke at selv om denne åpenheten kan oppleves krevende for involverte personer, så er det avgjørende at UiB etterstreber åpenhet når det stilles kritiske spørsmål ved universitetsledelsens håndtering av saker.

Rapporten gir etter universitetsdirektørens syn en grundig presentasjon av prosessen og den redegjør for PwC sine konklusjoner og vurderinger på en rekke punkter. På et overordnet nivå mener universitetsdirektøren at administrasjonen har utvist gode vurderinger i sin håndtering av situasjonene som beskrives i rapporten. Dette begrunnes med tidsnær dokumentasjon gjengitt i rapporten som viser at vurderinger som ble gjort fra administrasjonen, i stor grad samsvarer med overordnede konklusjoner som PwC gjør i sine etterfølgende vurderinger. Med utgangspunkt i PwC sine konklusjoner knyttet til ansettelse, lønnsfastsettelse og dokumentasjon med originalbilag, vil UiB i lys av denne saken gjennomgå etterlevelse av aktuelle reglementer og egne rutiner.

Når det gjelder øvrige konklusjoner i rapporten, mener universitetsdirektøren at det finnes læringspunkter fra denne enkelthendelsen som kan ha relevans også utenfor den konkrete prosessen som rapporten omhandler. Læringspunkter på organisasjonsnivå må samtidig ikke skygge for det personlige ansvar som enkeltpersoner i denne prosessen har hatt.

Rapporten viser betydningen av god rolleforståelse, tett samarbeid, åpenhet i prosesser, og at uenighet håndteres i tråd med de fullmakter som gjelder. For UiB sin del er det avgjørende at de personer som til enhver tid har sentrale lederroller i faglig og administrativ linje er sine roller og fullmakter bevisst. Når uenigheter oppstår, må disse håndteres på en korrekt måte, og i tråd med gjeldende formelle retningslinjer, delegasjoner og krav. Og det er i slike situasjoner verdien av kontinuerlig oppmerksomhet på disse forholdene kommer frem.

Som en oppfølging av denne rapporten vil universitetsledelsen i forbindelse med overgang til nytt rektorat og nye dekanat ved UiB sommeren 2021 rette et særlig fokus på roller,

fullmakter og retningslinjer, for å sikre en felles forståelse av disse, og forebygge at det oppstår slike situasjoner som denne rapporten beskriver.

15.03.2021/Kari Fuglseth